

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

برنجی سنه: ایکنجی جلد

نومرو: ۲۴

۵ نیسان ۳۳۸

حکایت

فیریزی مهر

نامدی [۱]

بر چار یکدن بری ، عزیزم ، مکتوبی آمده
ملوتیوردم ده او قویامیوردم . نهایت :
— یوقا اری ده فضلہ !

دبارک مهرلری تو یاردم و یو یوک فیریزی مهری ده
توز کی اژدم .
اوتونجه ، آلداندیعی طن ایدرک کوزلری
اوغوشدیردم .

باشدن آشانی برکده داما او قودم ، بر داما
او قودم ، صولک سطرندن باشلایارق ایلاک سطرده و غرو
ترسته او قودم ، بر تورلو ایشانلر ووردم . باجانرم
تیر تیر تیر یوردم ، او طوردم . یوزیک دریمی
توحاف توحاف سه یوردم .

روم ایله یانافلری اوغدم ، آوچاره دو کدم .
یو قادار بودالا اولدیسه آجیوردم . یو حال برآن
دوام ایتدی . هوا آغله چیقدم .

لورده او کون او قادار دلبر ایدی که یانه یانلاشق
ایستادم : آرقه سنده ساده ، بیاض ، قصه براتوب
واردی ، قولاری کردانه قادار آجیق ، اوزون
صاچلری ... هر زمان یایدی کی - آرقه به صالیورلش
ایدی . دیگر براییه بی برایک اوجنه باغلاش ،
دکزه دالیرمقله اکلنور و غوغون لری ، مدارین
صولرنده بالبالانان و اوزوم صالفلریه بکزدین بچری
نباتانی باقلاسه چالیشرق گولیور ، وزوجنه :

[۲] « درگاه » نمره : ۲۱ ، ۲۲ ، ۲۳

اشکنجه لر بیله اونی فکر ثابتهدن چورمندی .
مصطفی بردوه اوزرنده چارمنجه کرلدی ؛ قولاری
یکدیگرندن آیری اولدق برنجه اوزرنده چوینلندکن
صوکره یو یوک بر آلا ی ایله شهرده کزدیرلدی .
کندیسنه صادق قالان مجرمانی مصطفی نک کوزی
اوکنده قیل ایدلدی . یونلر دده سلطان اویش !
ندالریله مولاکنه اولومه تودیم نفس ایتدیلر . وفاتندن
برمدت صوکره مصطفی نک مشوینی اونک آره لرنده
یشادفلرنی ادعا ایتدیلر . کندیلریله کوروشدیکم
کریدی کشیدده عین اعتقادی بسله وردی . یو
خصوصده نه دوشونیکینی صوردن زمان صطفی نک
اولوب سیسام آطه سنه چکله کیکی واوراده حیات
منزویانه سنه دوام اتمکده اولدیننی سولیدی . بن
الطبع بومعنا سوزله اهمیت ویرمدم ؛ بایزید
کچج سردابله برلکده صاروخان وحوالیننی باشدن
باشه مولا لاشه رق راست کلدیکی عالم ترک وانزاده
یشابان بوتون تورک درویشلرنی اشکنجه لر ایله
اعدام ایتدی .

فراج باغچه

کورلی زاده احمدجال یک طرفندن تورکجه نقل ایلشدن .

— قوش ، قوش .. اوزوملری کور !

دیهه باغیر یوردی .
زوجی ده کندیسنه دایانه رق اکیلیور ، صوبه
دکل ، شعله اوکا باقیوردمی .
ده لقایلیه ، غله قونوشق اوزره کینک آرقه
قاماراسنه کلینی اشارت ایتدم . زوجی ده دودندی .
چهره مک ناصل اولدیننی بیلیورم اما قادیغیر آلدنکی
ای برافوردمی وقوجانک قونلندن صرقی صرقی ملوتنرق
دیدکی که :

— کیتمه ، کیتمه ... باقی صاب صاری ...
او حالده اولانم یک اعلا ممکنندی ، انسانی او
حاله کتیرده چک سبب واردی . معافیله ده لقایلی
آرقه طرفه کلدی . تازه ده یو یوک دیره ک یا سلاش ،
بزه باقیوردمی .

بز اوزون مدت لاقیردی ایتدن آشانی یوقاری
دولاشدق . بن بر یاراق چاره ایشیوردم ، آجی
کلدی ، دکزه آتدم . ده لقایلی نظر لریله بنی تعقیب
ایدیوردمی . قولنه کیردم . بوغولیوردم ، ناموسم
حق ایچین ، بوغولیوردم .
نهایت :

— توحاف ، دیدم ، شو سرکشدنکیزی بکا
آستله کر آ . شو بیش بارچه قوال کی حکم
این کور یو او قاتنر قارش نیایش قاریشیدر دیکر ؟
سزه آدام عقالی قیزملر ! توحاف شی ..
زامللی چوچق یک حایانه باشی اکرک اوموزلری
سیاکدی ، دیدکی که :

— الله ، الله ! ! اهمیتسز .. نه اوله جیق ،
دیره کتوار حفته اوچ بیتلک برکفته ...
— ممکن دکل ، دیدم .

— الله ، الله ! دیدیکم کی ، حتی بیتلر او قادار
ای بیله دکلدی . فروقیتدور [۱] اینک اون بشنچی
کونی توقیف ایدیلرک حبسخانه به سوق اولندم ،
اون آلتینچی کونی محاکمه ایدیلرک اولاعدا ، وصوکره
أثر توبه اولدق نقره شکوم اولدم .

— توحاف ! دیره کتورلر چاپوق کوجه نیر
صوبندن ایش . چونکه مهود مکتوبده بکا سزی
قوروشونه دیزمکلکم اسر اولنور .
یو سوزلریه جواب ویرمدی . واون دوقوز
باشندکی بردلیقانی به کوردا ولدنجه متانله کولوسه دی .
یالکیز زوجیه باقدی وتر دامالاری آفتد اولان
آلنی سبلدی . بنده عینی حالده ایدم ، کوزلرمده ده
یاش دامالاری واردی .
بن سوزیه دوام ایتدم :

— اینکیزی قرده پیتیرمکی مهود همشهریلر
ایستهمه ملر ، دوشونملرک بوراده یک کوزده چارمنجه
حالوکه بونم ایچین چوق وۇلم اوله جیق . سزه قادار
ای برچو چوق اولورسه کز اولکیز ، بن مجبورم :
اعدام اعلامی یولنده ، اجرا امری امضالی ، مهرلی ،
هیچ اکیکی یوق .

[۱] جمهوریت قوننک اون ایکینچی آق .

بونک اوزر قیزارهرق یک نازکانه برصورتده
بنی سلاملادی و متاددن دها طانیل بر سسله :
— قادیغیم ، دیدی ، وظیفه کزه مانع اولاق
بنم ایچین . میوسیتی . وجودم . یالکیز لور ایله بر آز
کوروشمک ایتدم . ویندن صوکره یاشایاچق اولورسه
— یونی طن ایتم یا - کندیسینی حایه اتمکیزی استرحام
ایدرم .
بنده کندیسنه :

— دوغو ، یو دوغو ، یاوروم . کرچمنز
سه کز ، فرانسه عودتمده عالمه سنه تسلیم ایدرم ،
یاعدی آیرلق ایستهمدیکه کندیسینی برافقام . لکن
حسمه کوره زاولالی قادیغیر یو ضربدن صوکره ،
این اولک ، فلاح بولاز .

ده لقایلی آللری طونارق صرقیدی :
— عالیجناب قادیغیم ، مکلف اولدینکیز ایش
دولایسه ، بیلیورم . بن فضل اضطراب چکیروسکیز .
آلن نه کایر ؟ بندن قاله جق آرزوق شیک عافیله سی ،
کندیسنک وقایه سی ، والده سندن قاله ییله چک میرانک
انتقالی ، حیات و نالوستنک و کلدک محبت دفت ایدلشنک
تأمین خصوصلرنی سزدن بکلزم .

دیدکدنصوکره دوام ایتدی :
— بافکیز ، شرفی ده سولیم که یک محفدر ،
اکتیرا کونده بشن آتی کره بایله جق قادار کویکی
ضمیفدر . آدام عقالی اور یونسی لازم ! الحاصل ممکن
اولدینی قادار پدیرنک ، والده سنک و بنم برمه قائم
اولوروسکیز . آتسه سنک ویرمش اولدینی یوزوکلری
محافظه ایده یایرسه ممنون اولورم . لکن کندیسینی
ایچین صاتیق ایجاب ایدرسه او باشقه . زاولالی
لورده چکم ، بافکیز ، نه قادارده کوزل !

یوبله جه اینک یوشامه سی جامی صیفیدیندن
قاشلری ایچدم . ضفه قایلماق ایچین هر نه قادار
نشتلی صورتده سوزه باشلاش ایدیسیم ، آرق
اولامایوردمی ، دیدم که :

— یوقادار کفی مریدکسلر ایچین متباقیسی
آکلاشامش دیمکدر ، کیدوب قونوشکیز . چاپوق
اولالم .

آرقاداشجه آلنی صیفدم . او آلنی برافایور
وعریب غریب باقیوردمی . سوزیه دوام ایتدم :
— بر نصیحت وار ، مسئله دن بحث اتمه ییکیز .
نه سزک ، نه ده اونک بکلیدیکیز برطرزده برایش
ترتیب ایدرز ، بوراسی بکا عاید .

— یاه ، دیدی ، یوبله ایسه باشقه ، بن سبلیموزدم .
هم یوبله داما ای . ذاتاً وداع انسانه ضعف ویرر .
— ثووت ، ثووت ، چو یوقاق اتمه ییکیز .
یوبله داما ای . همده آلکیزدن کایرسه ، ثوپوشمه
ییکیز . یوقسه حالکیز بریاد اولور .

دوب آلنی برکده دها صیقرق کوندردم .
اوف ! بوتون بوحالار بنم ایچین آجی ایدی .
بکا ثوبله کلدی که ده لقایلی سری صافلایوردمی :
زیرا برچار یک قول قوله کزیندیلر ، کینک کنارینه

كلدېلر . طائفه لردن بريك سون آتش اولدېني اچي
وانواي آلدېلر .

كيجه بردنره كلدي . بنده بولظه اي انتخاب
ايتشم . لکن بولظه ، بن ايچين ، بوكونه قادار
سوردي . ثولونجه به قادارده چكه چكيم .

*

بورايه كلنجه اختيار قوماندان دوردي . بنده
اولي شاشيرتامي ايچين سكوت محافله ايتدم . صوكر
كوكسه وورهرق تكرار سوزه باشلادي :

*

اولظه اي ايتان اولسون ، آلاَن آكلابامورم .
حدت يئمه ووربوردي . عيني زمانده ، ثوبله برشي
واردي كه اطاعت ايتديريور ، ايچمن ايتدوري .
ضابطلري چاغيرتدم ، ايچلرندن برينه شور سوزلري
سويلدم :

— بزشمدي جلاد اولدق . هايدى برسندال
ايتديرك شوقايدني يئديرك ، تفك سساري ايشيدنجه به
قادار آجيلك . او وقت كرى كاڭ .
بركاغديارجه سسه اطاعت ايتك ! ثوبله دكلى با .
محقق هواده برشي واردى كه بنى سوق ايتدوري .
دليقاني به كوزم ايتلشدي . نه، وُلَم منظره !... لوروت
اوگنده ديز چوكش ، ديزلرني ، آياقلايني ثوبور .
نه قادار بدخت اولدېني سزده كوربورسكز يا !
ددلى كې باغيردم :

— آيبرك شولري ..

بز نه شيرر آداملر !.. آيبرك شولري ...
بي چاره جمهوريت بر جسد حالنده . ديره كتورلر
وديره كتوارده قورت ... بن بخره بي ترك ايتديورم ،
او آووغا نلر كزندن قورقوم يوق . بوديكاري اولره
سويله سينلر ... بكا نه يابه ياييرلر ؟ صانكه اولره
آلديران كيم ؟ آليه بيسهلر او ادبزلرك بئني بردن
قورشونه ديزم . نه واركه ؟... نجه حياتك شو
ياغان ياغور قادار اهميتي يوق . واه زواللي حيات
واه !..

قايديك سسسي ياواش ياواش سوندي ، لافيدلري
كې آكلابامار اولدي . بوروركن مدهش وموحش
بر دالغيتاني ايچنده دوداغني ايتديريور ، قاشلرني
چايتوردي .

نركاينده اخلاج واردى . قايديك قيني ايله قاطيره
ثولديرمك ايتيرمشجه سسسه ووربوردي . بنى حيرته
براقان شى شو ايدى : بوزيك صاري دريسي ثوبور
قيرمزي برزنكه كيرمشدي . البسه سنى شدله جوزهره
كوكشي ياغور وروزكاره مروض براقدى .

بويله جه درين بر سكوت ايچنده بوازه دوام
ايتدك . كوردم كه آرتق كندليكندن سويله ميه چك ،
صورمق ايچاب ايتديور و صانكه حكايه بيتمش كې ،
سويلدم :

— آكلابورم كه بويله نجيع بر سر كندشندن
صوكر انسان صنعتندن نفرت ايتد .

مخاطب در حال :

— صنعت مي؟ دهلي مي سكر؟ ديدى ، بو صنعت مي؟
بركيتك قايديني قطعيآ جلادق ايتك مجبورينده دكلدر .
اكر قاتلر وخرسزلردن صرك حكومتلكلر كوري
كورينه ، داغما ، بي بخت بر مآكنه كې وكوكاك
خلافت اطاعت ايتسي اعتيادنن استفاده ايتدرلره ،
او باشقه .

عيني زمانده جيبندن قيرمزي برمنديل چيقاردى ،
گوزلرني طونارق برچوجوق كې آغلامه باشلادي .
بنده كويا اوزنكي دوزه لئك اوزره برآن دوردم ،
آرايه نك آرقه سسند قاهره برمدت ثوبله يوردم .
حسن ايتديوردم كه مبدول گوز ياشلرني بك آشكار
كورورسهم محبوب اوله جق دى .

دوس دوعرو كشف ايتشم ، زيرا تقريباً بر
ساعت صوكر اوده آرايه نك آرقه سسند كلدى .
چانقه مده بر اوسطوره بولنوب بولناديغني صوردي .
صقال اولاديندن او- طوره نك نجه لزوم سز اولدېني
سويلدم . او آلدريموردي ، چونكه - وُلَم قصدى
باشقه برشيدن بخت ايتكدي . حظ ايله كوردم كه
تكرار حكايه سسسه ياشايتوردي . زيرا بكا بردنره :
— عمر كزده هيج كې كورمه ديكرز ، دكلى ؟
سؤالي صوردي . بنده :

— يالكر بارس بانوراماسنده كوردم . حاصل
ايتديكم معاوامانه بك كوهه نم ، ديدم .

— او حالده (غريوه مانافورا) - بنى نه ديك
اولدېني بيلمز سكز .
— شهبه سز ..

— كيتك باش طرفنده كي ديره كاي تراچه دركه
دهير اورادن آتيلر .

ديكدنصوكر اداها آغبر برسسه علاوه ايتدى :
— برآدم قورشونه ديزيله چكى زمان برعناد
اورايه قوتور .

— ها ، ثومت ! آكلابورم ، چونكه انسان
اورادن دوعرو دكزه دوشير .

جواب ويرمدي . بر بريقده بولونان هر نوع
فياقه يي ، بولرك كيدى كي وضعيتلرني تصويره قوبولدى .
صوكر فكري بر انتظام سزاق ايچنده ، اوزون
خدمتلك مطلقا ويرديكي آلديرمازاني ايله - زيرا
مادونه قارشى تپلكي ، انسانلري ، حياتي ، ثولوي
ونفسى استحقار ايتديكى كوسترمك ايتدايدر وبوتون
بولر هان داغما درين برحاسيندن عبارت سرت بر
سره آلتنده كيزلر - حكايه سسسه دوام ايتدى .
حتك آدمك خشوتى ، اصيل برچهرده كي دهير
نقاب بكرز ، طابق خاندان قرالي دن بريك محبوس
اولدېني طاشدن جره كيدير .

*

مخاطب دوام ايتدى :

ه بولايه لر آني كيشياك دره آداملرم باغراچق ،
سوز سويله چك زمان براقادن لوري آلوب كوتورديلر .

درگاه

آه ، ايسته ثوبله برشي كه سبب اولان ناموسكار بر
آدم معذب اولقدن قورتولار . نه ديرلره ديسنلر ،
بويله برشي اونوتولمايور .

هاى شيطان هاى ، نيجين بولري آكلابورم ؟
نوحاكيه نه وقت آكلانسهم ، آرتق بيتدى ، دورام
ثوبله برحكايه كه ژورانسون شرابي كې بنى سرخوش
ايتدور ! - هواده ناصل يا ! - ياغور پلر بنجه
ايتله دى .

ها ! طن ايتدم ، زواللي قايدينن ، لوروتدن
بخت ايتديوردم ! - دنياده نه بجرىكسز آداملر واردر ،
ضابط قاييني كيتك اولك طرفنه چكش . بوندن باشقه ،
دوغروسى انسان هرشيى اونجه دن كورمور . بن
ايتك كيزي قالاى ايچين كيجه زمانى تنسيب ايتديوردم ،
فقط هب بردن آتش ايتان اون ايكي توفيكك ضابستى
حسابه قاعايوردم .

اكر جناب حق موجود ايسه سزه آكلاناچم
شيشي بيلير ؟ بن بيلديورم . سزي ناصل كوربور
وايتدييورسهم ، او حالده ثوبله جه كوردم ، ايتشندك .
آتش ايتلديكى زمان لوروت ؟ آلى - صانكه برمى
اصابت ايتش كې - باشنه كوتوردي ، باغرمادن ، سوز
سويله مده ، بايله مده اوطوردى قالدى . ايتسيان
زمان وصورته كى به دوندى . بنى ديكلر كې دوربور ،
آلتني اوغوشد برهرق بكا بايتوردي . آكلاباموردي .
آلى قيب قيرمزي ، چهره سى صاب صاري ايدى .
هر كسندن قورقار كې بوتون اعضاسى ايتيرموردي .
بو حال كنديسنده قالدى ، زواللي حالاده ثوبله . احق ،
آبدال ياخود دهل ... نه ديرسكز ده بيسكز . اوندن
صوكر برك سوز بيله سويله ميور . يالكر ، ايسته
« باشمه كى چيقارك ! » ديور .

او آندن اعتباراً بنده اونك قدر محزون ، مكدر
اولدم . ايچمن « عمر يكك سوكنه قادار اونك اولكده
بولون ، اونى ترك ايت ! » ديهن برسس دويدم ،
بونى اجرا ايتدم .

فرانسه به عودعه محاطم ايله برلكده برهيه
بكمك ايتشندك . دكزدن نفرت ايتديوردم ، چونكه
دكزه معصومانى دوكتشم . لورك عالمه بن آردم .
آنه سى ثولشدي . همشيره لري لوروتى مجوز كورونجه
يانلرني ايتشمديلر ، دارالشفايه قويني تكليف ايتديلر .
سوزلرني ديكلامه دم بيله . باعه آلتويديم . اكر
كورمكى آرزوايدرسكز ، درحال امر كزه آماده در .

— صاقين ، ديدم ، آرايه ده اولاسين ؟
— دكلى يا ؟... دورك !
ديكدنصوكره قاطري دورديردى .

صرك

آفره دورديردى

« على غالب بك طرفندن ترجمه ايتلشدين . »

